

י"ב ככרות בקבלת שבת

נתיבי-עם סימן ערד

בסימן הזה דנים על סדר הביצוע של הככרות בברכת המוציא, על פי השולחן ערוך: "בוצע על שתי ככרות (שלמות), שאוחז שתיהן בידו ובוצע התחתונה". ההגה מעיר: "ודוקא בלילי שבת. אבל ביום השבת או בלילי יום טוב בוצע העליונה, והטעם הוא על דרך הקבלה."

נתיבי-עם סובר שהמעין היטב בדברי האר"י ז"ל יראה שאין שום הוכחה מלשונו לבצוע העליון, כמו שגורס הכה"ח כלפי מי שיש לו כי אם שתי ככרות..ומוסיף בנתיבי-עם "שבסדר של הי"ב ככרות כתוב שלוקח בידו שני הלחמים העליונים שבאמצע ואוחזן פן זה בצד ימין ופן זה בצד שמאל ובוצע וכו", באופן ששתי הככרות, שאוחז לברכת המוציא אין בהם לא עליון ולא תחתון, מה שאין כן הבוצע רק על שתי ככרות לבד, שהן מונחות על השולחן זו על גבי זו, כמנהג של רובם ככולם, נוהגים לבצוע בלילה על התחתונה כסברת בעלי הש"ע מרן ורמ"א, ששניהם כאחד אמרו שכן צריך להיות על פי הקבלה, כמו שהביא בברכי-יוסף ובדרכי-משה."

בעל נתיבי-עם מו"א עט"ר נהג לקדש בקבלת שבת עם י"ב לחמניות, המסודרות כשני סגולים על גבי שני סגולים. ואת שתי הלחמניות העליונות היה בוצע אחר ברכת המוציא. רבים וטובים דיווחו לי כי הנהיגו את סדר י"ב הלחמניות בבתייהם. וטוב לידע שיש משמרים את המסורת הזו. אם נוכל לתרום עודד למבקשים להסדיר את המנהג, יהיו דברים אלה באים אל לב. היום ברבות המאפיות ברחבי הערים ניתן להשיג ללא טרחה מיוחדת לחמניות תואמות, שתסדרנה בשני סגולים. העירו לי כי אין להקל בגלל טרחה, שזכות אבות עולה על כולנה. המנהג מבית אבא יש לו סימוכין של עדי ראה .

הערה: באותה הזדמנות נודיע כי בעל נתיבי עם נהג כל יום ששי לצאת אל השוק או החנות השכונתית כדי לקנות משהו לכבוד שבת קדש. כל יום ששי.